

ÍNDEX

Introducció	7
-------------------	---

	GUIA DIDÀCTICA	ANNEX FOTOCOPIABLE
1. Descripcions		
1.1 El meu gos	11	117
1.2 La bata de la senyoreta	12	118
1.3 El meu estel	13	119
1.4 La marieta	14	120
1.5 La meva mare	15	121
1.6 El jardí de la senyora Maria	16	122
2. Onomatopeies		
2.1 Anem a la granja!	17	124
2.2 Els sons de la ciutat	18	125
2.3 Una sortida accidentada	19	126
2.4 Com sonen?	20	127
2.5 Les onomatopeies de les persones	21	128
2.6 Una festa al bosc	22	129
3. Còmics i vinyetes		
3.1 Busca la seva parella	23	130
3.2 Situacions quotidianes	24	131
3.3 Qui parla amb qui?	25	132
3.4 Una tempesta de neu	26	133
3.5 L'excursió amb els pares	27	135
3.6 El restaurant	28	137
4. Cartes		
4.1 Una carta per a les baldufes	29	139
4.2 Anem d'excursió!	30	140
4.3 Un avís important	31	141
4.4 Estem de vacances	32	142
4.5 El ratolí de les dents	33	143
4.6 Una invitació especial	34	144
5. Contes		
5.1 De quin conte parlem?	35	145
5.2 El cargol que tenia mal de panxa	36	146
5.3 Les frases perdudes	37	147
5.4 En Rentable	38	148
5.5 On és el títol?	39	150
5.6 Els músics de Bremen	40	151
6. Definicions		
6.1 Endevines què és?	41	152
6.2 Per a què serveix?	42	153
6.3 Cada element al seu grup	43	
6.4 La millor definició	44	154
6.5 Què volen dir?	45	155
6.6 Anem al mercat!	46	156
7. Endeivalles		
7.1 Un forat, un trau... ..	47	157
7.2 Endevina, endevineta	47	158

7.3 Van de dos en dos	47	159
7.4 Qui és la senyora?	47	160
7.5 El cos humà	47	161
7.6 Què tens a la cara?	47	162
8. Cançons		
8.1 Un títol per a cada cançó	49	163
8.2 En Joan petit	50	164
8.3 El gall i la gallina	51	165
8.4 Cançons populars	52	166
8.5 Mireu els meus ànecs	53	168
8.6 El vint-i-cinc de desembre	54	169
9. Receptes de cuina		
9.1 M'ajudes a fer una macedònia?	55	170
9.2 Pastís de galetes	56	171
9.3 El gelat de l'àvia	57	172
9.4 Fem macarrons!	58	173
9.5 Pastís de xocolata	59	174
9.6 Un granissat diferent	60	176
10. Poemes		
10.1 L'abella	61	177
10.2 Combinat de poemes	62	178
10.3 Per fer cagar el tió	63	179
10.4 El drac	64	180
10.5 La castanyada	65	181
10.6 Xocolata desfeta	66	182
11. Normes		
11.1 La festa de disfresses	67	183
11.2 Normes de la classe	68	184
11.3 Els amics	69	185
11.4 Normes de convivència	70	186
11.5 Normes de la piscina	71	187
11.6 Normes de la biblioteca	72	189
12. Menús		
12.1 Crea la carta	73	190
12.2 El menú dels disbarats	74	191
12.3 La millor combinació	75	192
12.4 Quin menú han triat?	76	193
12.5 On dina en Miquel?	77	194
12.6 La Bona Cuina	78	195
13. Notícies		
13.1 Han nascut els guppis	79	197
13.2 La festa de l'escuma	79	198
13.3 El germanet d'en Pau	79	199
13.4 Hem estudiat els lleons	79	200
13.5 L'aniversari de l'Anna	79	201
13.6 Sortida a Blanes	79	202
14. Regles de joc		
14.1 Comencem a jugar	81	203

14.2	Què has de fer?	82	204
14.3	Coneixes bé els jocs?	83	205
14.4	El joc del marro	84	206
14.5	L'illa del tresor	85	207
14.6	Saps jugar a fet i amagar?	86	208
15. Cartells			
15.1	Camps semàntics	87	209
15.2	Imatges de prohibició	88	210
15.3	Què fem el cap de setmana?	89	211
15.4	Festes populars	90	212
15.5	Com s'anuncia?	91	213
15.6	El festival	92	214
16. Anuncis			
16.1	Què anuncien?	93	215
16.2	De què és l'etiqueta?	94	216
16.3	Dibuixa el producte	95	217
16.4	Modes "La Guineu"	96	218
16.5	Un anunci de iogurt	97	219
16.6	Supermercat Gertrudis	98	220
17. Plànols			
17.1	La meva classe	99	221
17.2	L'escola	99	222
17.3	El meu poble	99	223
17.4	Coneixes casa meva?	99	224
17.5	Recorreguts	99	225
17.6	M'ajudes a situar-me?	99	226
18. Horaris			
18.1	Cada dia... ..	101	227
18.2	Anem al circ!	102	228
18.3	Cinemes "El Tren"	103	230
18.4	La Marta fa 7 anys!	104	231
18.5	Avui anem d'excursió al zoo!	105	232
18.6	L'horari d'escola	106	233
19. Graelles			
19.1	Curses	107	234
19.2	La meva mascota	107	235
19.3	Els vaixells	107	236
19.4	Ens agrada llegir	107	237
19.5	Registre de racons	107	238
19.6	Cada cosa al seu lloc	107	239
20. Imatges			
20.1	Terra, mar o aire?	109	240
20.2	Estris de cuina i eines	110	241
20.3	Les vacances	111	242
20.4	Com és l'Anna?	112	243
20.5	Ha estat sense voler	113	244
20.6	Fixa't-hi bé!	114	245

INTRODUCCIÓ

Presentació

A la carta. Activitats de comprensió lectora posa a l'abast del professorat una sèrie d'activitats per treballar la comprensió lectora. Llegir està directament vinculat a comprendre i a construir aprenentatges; per aquest motiu, són necessàries eines i estratègies per dedicar-hi una atenció qualitativa i quantitativa, el resultat de la qual repercutirà en totes les àrees, així com en el desenvolupament global dels nostres alumnes. La comprensió lectora és una eina bàsica per aconseguir el progrés global de l'alumne durant tota la seva escolaritat.

És ben sabut que el contacte amb el llenguatge escrit s'inicia molt abans que els nostres infants s'escolaritzin. De ben petits, a través dels sentits, comencen a percebre, a conèixer. Encara no dominen el codi, però cal preparar-los pel que vindrà, treballant la comprensió mitjançant eines i estratègies d'anticipació.

Quan s'inicia l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura, un infant ja és capaç de preveure i intuir els passos que ha de dur a terme per a resoldre una determinada situació i comença a interioritzar els símbols i a fer-ne ús. Cal que associï allò que llegeix amb un fet conegut; d'aquesta manera es potencia una actitud emocional positiva davant de la paraula o del text que se li proposa. Més endavant, adquirirà el pensament verbal i lògic i serà capaç d'elaborar conceptes, de preveure solucions, de refer i replantejar, de situar-se en l'espai i el temps...

Entenem la comprensió lectora com la base per anar construint gran part del nostre aprenentatge. No és un fet aïllat, no es poden separar els aspectes de la comprensió, de l'assimilació, de l'expressió i de la comunicació. És un procés que ens acompanyarà al llarg de la nostra vida. El lector es val del seu bagatge, dels coneixements que té del món per comprendre el que llegeix i això li permet ampliar o modificar la seva informació.

La lectura s'ha de treballar a totes les àrees i a tots els nivells, ja que ens demana comprendre els textos, inferir significats desconeguts... A més, conèixer i dominar el codi escrit ens ajudarà a desenvolupar tot un seguit de capacitats cognitives superiors que generaran un major èxit en el futur dels nostres alumnes, que estaran dotats d'esperit crític, de capacitat de raonament i de reflexió.

L'aprenentatge de la lectura és, doncs, una tasca fonamental a les escoles. La concepció del seu ensenyament ha anat canviant al llarg dels anys. En ocasions, s'ha delimitat a diferents espais, usos i metodologies. Actualment, però, ja és ben sabut que no es pot centrar de manera única i exclusiva a l'àrea de llengua o a l'etapa de Primària i que llegir és quelcom molt més complex que declamar en veu alta davant del mestre, entendre o buscar només allò que ens interessa i respondre tot un seguit de preguntes tancades. Comprendre significa posar en marxa diferents habilitats: preveure, relacionar, resumir, treure conclusions, emetre judicis de valor...

Els nostres infants amplien els seus coneixements de manera significativa a través de les seves vivències i de la manipulació de material concret que cal que sigui motivador, de tipologia diversa i adaptat a les seves necessitats i interessos. Relacionen allò que llegeixen amb el que ja saben i, a partir d'aquí, inicien un procés de revisió i reorganització del coneixement que els donarà les habilitats necessàries per desenvolupar-se de manera autònoma en la nostra societat.

Destinataris

La utilització del material es planteja en el moment en el qual l'alumne comença a consolidar la mecànica de la lectura i està pensat per ser treballat en els diferents cicles d'Educació Primària: Cicle Inicial, Cicle Mitjà i Cicle Superior. És un material obert quant a la metodologia d'aplicació i, per tant, adaptable als diferents nivells maduratius, tenint en compte la diversitat a l'aula i les

necessitats dels alumnes. Per aquest motiu, també es pot utilitzar amb alumnes amb Necessitats Educatives Especials, amb alumnes d'incorporació tardana a les aules d'acollida... El mestre, segons el nivell i les necessitats dels seus alumnes, decidirà quines activitats li interessa treballar, ja que no és necessari seguir l'ordre establert.

Objectius

Els objectius principals del material són:

- Mantenir una actitud d'observació i reflexió davant d'una imatge o un text.
- Ser capaç de fer una lectura silenciosa i comprensiva.
- Entendre i executar consignes orals i escrites.
- Ser capaç d'exposar oralment idees i pensaments, i argumentar-los.

Estructura

El material *A la carta*. *Activitats de comprensió lectora* consta de 3 títols, un per a cadascun dels tres nivells: Inicial , Mitjà   i Superior   . Cadascun dels títols està format per una guia didàctica i un bloc de materials.

Les **guies didàctiques** contenen les explicacions de les activitats i els annexos fotocopiabls amb els exercicis per als alumnes.

Cada guia didàctica està organitzada en 20 unitats (equivalents a 20 tipologies de textos diferents). Per a cada unitat s'han elaborat 6 activitats diferents on la dificultat augmenta gradualment.

Els textos a treballar són breus i de tipologia ben diversa, ja que engloben creacions de tipus poètic, narratiu, visual, gràfic... combinant diversos formats que els alumnes poden trobar en el seu entorn proper, a la vida real, procurant fer l'aprenentatge el més significatiu possible i tenint en compte les dimensions de la comprensió.

Es pretén que l'alumne no acabi responent a les qüestions plantejades per record immediat, sinó que elabori i compregui, fent-lo gaudir amb la lectura tenint en compte que el seu domini és fonamental i indispensable.

A l'apartat d'explicació de les activitats hi trobareu:

- el tipus de text, el número i el títol de l'activitat;
- el format de treball del text, mitjançant els següents símbols:
 (annex fotocopiable) (bloc de materials) a sota de cada símbol, trobareu el número de pàgina o pàgines i/o la referència del material;
- el nombre de còpies que es recomanen per a l'activitat proposada;
- si l'activitat es planteja com a una activitat individual, per parelles, en grup...   ;
- les suggerències d'algunes activitats prèvies que poden anar bé per introduir l'activitat i crear un clima de treball adequat;
- i el possible desenvolupament de l'activitat. En alguns casos també es fa incidència en la correcció i l'avaluació del treball.

Els **blocs de materials** contenen els elements a color necessaris per portar a terme algunes de les activitats. Seria recomanable retallar i plastificar prèviament aquest material, per tal que pugui servir en d'altres ocasions. El material emmarcat de color verd correspon a les activitats del nivell inicial, el material emmarcat de color vermell correspon a les activitats del nivell mitjà i l'emmarcat de color blau correspon a les activitats del nivell superior. Dins el marc a color hi ha el nom de l'activitat que es treballa.

ENDEVINALLES

7.1	UN FORAT, UN TRAU...	
7.2	ENDEVINA, ENDEVINETA	
7.3	VAN DE DOS EN DOS	
7.4	QUI ÉS LA SENYORA?	
7.5	EL COS HUMÀ	
7.6	QUÈ TENS A LA CARA?	

MATERIAL:

- Fotocopiables 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 i 7.6 (una fotocòpia per a cada alumne).

<p>7.1 UN FORAT, UN TRAU...</p> <table border="1"> <tr> <td>Tinc</td> <td>cap,</td> <td>ull</td> </tr> <tr> <td>i</td> <td>cos</td> <td>i</td> </tr> <tr> <td>no</td> <td>sóc</td> <td>de</td> </tr> <tr> <td>carn</td> <td>ni</td> <td>os.</td> </tr> </table> <p>→ Què és? a. Un escarabata b. Una agulla c. Un bastec</p>	Tinc	cap,	ull	i	cos	i	no	sóc	de	carn	ni	os.	<p>7.2 ENDEVINA, ENDEVINETA</p> <p>→ Pinta la resposta correcta.</p> <p>Quina és la planta que no es planta i un gran fruit aguanta?</p> <p>Tant serveixo per menjar com per tocar; com per vigilar el vigilant o apagar el cantant.</p> <p>Què és allò que corre sense tenir cames?</p>	<p>7.3 VAN DE DOS EN DOS</p> <table border="1"> <tr> <td>Dos</td> <td>germans</td> <td>que</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>quan</td> <td>són</td> <td>vellets</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>obren</td> <td>eis</td> <td>ullets.</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>→ Què són? a. Unes ulleres b. Una mitjons c. Un tomàquet.</p>	Dos	germans	que	2			quan	són	vellets				obren	eis	ullets.			
Tinc	cap,	ull																														
i	cos	i																														
no	sóc	de																														
carn	ni	os.																														
Dos	germans	que																														
2																																
quan	són	vellets																														
obren	eis	ullets.																														
<p>7.4 QUI ÉS LA SENYORA?</p> <p>→ Relacions.</p> <p>Una senyora primeta que molt pàl·lida està, només s'olegra i s'anima quan agafa la vol cramar.</p> <p>Dues senyoretas ballen dins d'un plat, cotilleta verda i vestit morat.</p> <p>Sóc tota ja morenoc, rival de les coiflures, i em veurà moltes vegades per la boca de les criatures.</p>	<p>7.5 EL COS HUMÀ</p> <p>→ Aquí tens una endevinella ben especial. Series capaç de relacionar els elements escrits en negreta amb la part del cos que representen?</p> <p>Dalt del pi hi ha un moli;</p> <p>dalt del moli hi ha dues fonts,</p> <p>dalt de les fonts hi ha dos miralls,</p> <p>dalt dels miralls hi ha una placeta on l'herba creix.</p> <p> ☐ el front ☐ els ulls ☐ el cos ☐ el cabell ☐ la boca ☐ el nas </p>	<p>7.6 QUÈ TENS A LA CARA?</p> <p>→ Relaciona cada endevinella amb el dibuix que li correspon.</p> <p>1. Quins són els primers que van veure el riar?</p> <p>2. Som dos germans sempre jurts anem, i encara que nois, amb nines juguem!</p> <p>3. Una dona receptosa que viu sempre mullada, en una cova tancada i sols quan vol parlar se la veu bellugat.</p> <p>4. Tinc dos forats que em donen vida i que se'n va fent força, m'empenjo!</p> <p>5. Què tens de marit la guarden, dins d'una hermita pressa; i malgrat tot avui, per ella, es revoluciona tot el món!</p>																														

PRÈVIES:

Les endevinalles poden suposar una gran dificultat per als nens, sobretot per a aquells que no estan acostumats a treballar-les i que poden tenir un pensament i un raonament més lents. Necessiten un entrenament.

Abans de començar a treballar les fitxes d'endevinalles caldria dedicar algunes sessions a jugar, a nivell oral, amb endevinalles senzilles.

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT:

- Seria aconsellable, en un principi, treballar les endevinalles conjuntament tot el grup classe, o bé en grups reduïts. Tot i així, caldrà donar un full a cada alumne.
- A l'activitat 7.2, els alumnes hauran de llegir les endevinalles i pintar la resposta correcta en cada cas.
- A l'activitat 7.3, els alumnes hauran de llegir l'endevinalla i valorar, entre tots, quina pot ser la resposta correcta utilitzant el raonament lògic. Caldrà que reflexionin sobre el doble sentit de l'endevinalla:

ullets → forats
vellets → estan desgastats
dos germans → van per parelles
obren → es foraden
 ...

- A les activitats 7.4 i 7.6, caldrà que els alumnes relacionin les endevinalles amb els dibuixos corresponents.
- A l'activitat 7.5, caldrà que els alumnes relacionin els elements assenyalats en negreta amb la part del cos que representen.
- Solucions:

7.1: *Una agulla.*

7.2: *La planta del peu / Les mans / L'aigua.*

7.3: *Uns mitjons.*

7.4: *Una espelma / Unes albergínies / La xocolata desfeta.*

7.5: *El pi: el cos.*

El molí: la boca.

Les fonts: el nas.

Els miralls: els ulls.

La placeta: el front.

L'herba: els cabells.

7.6: A. *Els ulls*

B. *Els ulls.*

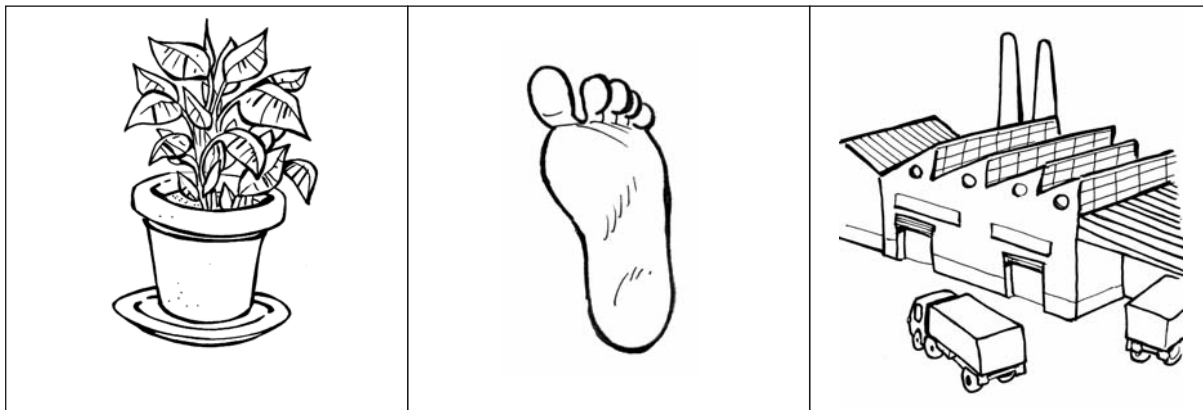
C. *La llengua.*

D. *El nas.*

E. *La llengua.*

→ Pinta la resposta correcta.

Quina és la planta que no es planta i un gran fruit aguanta?

Tant serveixo per menjar com per tocar; com per vigilar el vigilant o aplaudir el cantant.

Què és allò que corre sense tenir cames?

